

Коректна комунікація

Ключові принципи.
Інклюзивна мова.

Що таке коректна комунікація?

- Інвалідність – це соціальне явище, а не медична проблема людини.
- Людина з порушенням здоров'я не обов'язково має інвалідність.
- Сприйняття інвалідності еволюціонує разом із суспільством.

Сприйняття інвалідності в минулому

- благодійництво
- медична проблема
- особиста проблема окремої людини
- жалість
- надмірна героїзація

Боротьба за права

Сучасне розуміння інвалідності

результат взаємодії між:

- людьми, які мають порушення здоров'я та
- бар'єрами у суспільстві

Коректна комунікація - три правила

Правило 1: **Спочатку людина**

- На першому місці слово, що позначає індивіда - "людина", "дитина", "жінка", "чоловік", "користувач", "користувачка", "особа" тощо

Правило 2: **Не перебільшуйте**

(називайте речі своїми іменами)

- Не вживайте евфемізми - слова чи вирази, якими у мовленні замінюють слова з [начебто] неприємним емоційним забарвленням

Правило 3: **Не узагальнюйте**

- Уникайте вирази на кшталт "всі люди з інвалідністю" або "всі люди старшого віку"

- Люди/діти/дорослі/жінки/чоловіки з інвалідністю
- Люди [, які живуть] з хворобою Альцгеймера/
деменцією
- Люди/жінки/чоловіки старшого віку
- Батько/мати, що самотійно виховує дитину
- Люди/діти/дорослі/жінки/чоловіки, які пережили
полон / були в полоні

Люди/діти/дорослі/жінки/чоловіки з:

- порушеннями зору (слуху, опорно-рухового апарату, мовлення, обміну речовин, розвитку тощо)
- ментальними / психічними / когнітивними / сенсорними / комплексними порушеннями
- синдромом Дауна
- РАС / аутизмом
- діабетом / епілепсією / серцевою недостатністю / дислексією
- онкологічним захворюванням
- хронічними захворюваннями
- ампутованою кінцівкою (ногою, рукою)
- травмою спинного мозку / шийного відділу хребта

Люди/діти/дорослі/жінки/чоловіки, які користуються:

- білою тростиною
- кріслом колісним
- слуховим апаратом / імплантом
- протезом
- милицями
- допоміжними засобами реабілітації

- інвалід
- каліка
- неповносправна людина
- хворий
- з особливими потребами
- з обмеженими можливостями
- людина з особливостями
- людина з нюансами
- особлива людина
- недієздатний
- страждає на інвалідність
- інклюзивні люди

Людина з інвалідністю

- ВІЗОК
- ВОЗИК
- КОЛЯСКА
- ІНВАЛІДНИЙ ВІЗОК

Крісло колісне

- ВІЗОЧНИК
- КОЛЯСОЧНИК
- СПИНАЛЬНИК
- ШИЙНИК
- людина в інвалідному візку

**Людина з травмою спинного мозку /
шийного відділу (хребта)
або
користувач/ка крісла колісного**

- сліпий
- підсліпуватий
- людина з вадами зору

Людина з порушенням зору
або
незряча людина

- ампутант
- безногий / безрукий
- людина з ампутацією

**Людина з ампутованою рукою /
ногою / кінцівкою
або
людина, яка користується протезом**